

SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 9.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 4 Maj 1904.

Expedition: Vallingatan 11.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitrad.

24:e Arg.

Enrico Bossi.

Namnet på den italienske tonsättare, hvars storslagna kantat "Canticum Canticorum" nyligen uppförts här af Musikföreningen, är ej obekant för våra läsare, ty redan för sex år sedan stod det under rubriken "Musikpressen" med anmälan af några hans pianokompositioner, hvilka tillsändts oss af hans förläggare i Italien. Att han redan då länge verkat som tonsättare finner man deraf, att detta häfte pianosaker, "Six morceaux" bär opusnumret 114. Tre följande år ha vi också haft att anmäla hitsända tonsättningar af Bossi för piano eller för piano och violin, senast för två år sedan ett häfte "Mor-

ceaux faciles", med hvilket han hunnit till op. 124. Alla dessa stycken äro till omfånget mindre, men originella och underhållande.

Bossis betydenhet som komponist blef emellertid egentligen först allmänare känd och erkänd sedan Georg Göhler med sin "Riedel-Verein" i Leipzig den 14 mars 1900 för första gången uppförde hans *Canticum Canticorum*, den bibliska kantaten "Höga visan". Ett annat betydande verk af honom torde dock förut ha gjort honom känd såsom framstående tonsättare, nämligen den, äfven hos oss gifna, stora *Symfoniska orgelkonserten*, för orgel och orkester, ty denna bär opusnumret 100, då den nyssnämnda kantaten är op. 120 i ordningen. Bossi räknas till Italiens främsta orgelmästare och har såsom sådan utvecklat

en betydande verksamhet vid åtskilliga högre musikinstitut. I förening med G. Thebaldini har han också utgifvit en 2-händig teoretisk-praktisk orgelskola. Denna omständighet är af väsentlig betydelse för hans kompositionsteknik, ty den som egnat sig åt ett sådant studium som ett djupare inträngande i orgeltekniken, är hemmastadd med gedigen tonsättning och sorgfällig utarbetning i stämföring; kommer härtill en rik fantasi och italienarnes medfödda musiksinne, så finner man hos Bossi egenskaper, som naturligt nog borde gifva honom ett framstående rum som tonsättare.

Enrico Marca Bossi är född d. 25 april 1861 i den lilla staden Salo vid Gardasjön i Italien. Sedan han genomgått konservatoriet i Milano blef han organist vid domkyrkan i Como.

Enrico Bossi.

Geraldine Farrar.

För närvarande är han teori- och orgellärare vid konservatoriet i Neapel.

Betrakta vi nu Bossis verksamhet som tonsättare, så ha vi först att nämna hans pianokompositioner, af hvilka det finnes ett betydande antal, de flesta utmärkande sig för originella idéer, fängslande till sitt melodiska och rytmiska innehåll, smakfulla till formen och mycket spelbara. En del af dem må här påpekas. Till de äldre torde höra tre samlingar utan opustal, utgifna i Tyskland, den ena innehållande 2 stycken, den andra med 6 stycken (utg. af Hug i Leipzig), hvaribland en vacker "Bröllopsgavotte" och "Mazurka" samt en lustig "Canzone gaja", den tredje (utg. af Rieter-Biedermann i Leipzig) 4 intagande stycken, en "Musette", "Gavotte", "Walzer" och "Scherzino".

Af de med opustal försedda serierna förekommer af de mera bekanta op. 93 *Fyrhändiga valser* (Riet.-Bied.); *Fem stycken* op. 95, samma förlag, innehåller utmärkta saker: Romans, Humoresk, Poème d'amour, Triste nouvelle och Perpetuum mobile. Följande serier stå alla öfver opustalet 100. Op. 101 (hos Hug) innehåller ett Preludium i Bach-stil, en fint utarbetad Giga, en välklingande Canon och en fängslande Caprice ("Cache-cache"), op. 106, 109 och 114 utgöra också sådana samlingar och stycken för piano. En särskild ställning intager ungdomslitteraturen, åtskilliga stycken för unga pianister, såsom *Kinderalbum* (6 stycken), *Jugendalbum* (op. 102) och *Miniaturen* (op. 124), hvarom redan nämnts. Af orgelsaker har Bossi utgivit flere häften på italienskt, franskt, tyskt och engelskt förlag (Ricordi, Durand & fils, Riet.-Bied., Augener).

Beträda vi nu kammarmusikens område, så finna vi af honom en intressant *Sonat*, tillagnad "violinelfvan" Teresina Tua (Breitk. & Härtel, Leipzig), en *Trio* op. 107, tillagnad G. Martucci, jemte Bossi en af de främsta ung-italienska komponisterna, en *Violin-Sonat* op. 117, en *Trio sinfonico* op. 123 (Riet.-Bied.), hans sista, hvad man vet, stora kammarmusikverk. Man eger äfven Sångers af Bossi, hvaribland häftena op. 116 och 121 (Carisch & Jänichen, Milano-Leipzig).

För scenen känner man endast ett verk af Bossi, nämligen operan *Il cieco*, som 1898 gick öfver scenen i Venedig. Det var, som sagdt, genom tonsättningen af "Höga visan", som Bossi nyligen gjort sig ryktbar, alldeles såsom Elgar med "Gerontius' dröm". Texten har komponisten hemtat ur den bibliska boken, som bär titeln "Salomos höga visa". Dikten handlar om kärleken mellan herdinnan Sulamith och en ung herde, med hvilken hon slutligen förenas, sedan hon undgått att införlivas med Salomos harem. De judiske skriftlärde sågo emellertid i dikten en bildlik framställning af

Jahves kärlek till det utvalda folket, och de kristna utläggarna förklarade sedan, att med brudgummen förstods Kristus, med bruden hans frälsta församling. Det är på denna senare allegori Bossis komposition är bygd. Före honom ha delar af "Höga visan" komponerats. Så har Palestrina redan 1584 komponerat 29 motetter med ord ur "Höga visan". Vi återkomma till detta Bossis verk längre fram i dagens nummer.

Ett ännu större verk af Bossi är *Det förlorade paradiset* ("Il Paradise perduto", "Das verlorene Paradies"), symfonisk dikt i tre delar med en prolog, för soli, kör, orkester och orgel. Den poetiska handlingen, efter John Milton, är författad af Luigi Alberti Villanis. Detta verk, op. 125, i tysk öfversättning utgifvet af Rieter-Biedermann i Leipzig, uppfördes der för första gången på en Gewandhauskonsert i slutet af februari. Utom prologen, anslog i detta synnerligast en bön i andra delen, i tredje hela scenen mellan Adam och Eva och en del af helvetes-scenerna. Den närvarande komponisten blef rikligt hyllad.

Geraldine Farrar.

Från Berlin ha vi fått en ny gäst till vår opera, denna gång en ung sängerska, hvars intagande bild illustrerar första sidan.

I en biografisk uppsats om henne i N. M. Z. heter det: Fröken Geraldine Farrar är ännu en konstnovis, på hvars vidare konstutveckling vi med hänsyn till hennes ungdom ställa stora förväntningar och förhoppningar. Naturen har varit mycket gämfild emot den unga sängerskan i afseende på medel och egenskaper, som fordras för en operasängerskas framgång på konstnärshanan: en vacker och omfångsrik, i alla lägen lika väljudande, behaglig sopranstämma, temperament, själfullhet, dramatisk begåfning och, last but not least, ett vinnande yttre för scenen. Med rastlös iver och flit, grundligt och samvetsgrant egnar hon sig åt rollstudium, och en längre praxis skall helt visst förläna henne herravälde öfver uttrycksmedlen och mångsidighet i hennes konstnärighet.

Fröken Farrar är till börden amerikanska, född i Melrose, nära Boston. Redan som barn gjorde hon sig bemärkt för sin musikaliska talang, särskildt för sina sånganlag, och blef därför också tidigt invigd i den ädla sängkonstens hemligheter, så att hon vid 12 års ålder först kunde låta höra sig på en offentlig konsert. Efter fortsatta musikstudier i hemlandet kom fröken Farrar till Europa, såsom vanligt med de amerikanska sängtalangerne, för att der ytterligare utveckla sig i sängkonsten. Under oktober 1901

uppträdde hon första gången på Berlin-operan såsom Margareta i "Faust". I musiktidningen "Die Signale" yttras sedan mot slutet af samma år: "Miss Geraldine Farrar, den unga amerikanska sängerskan, som med så stor framgång gästade på Berlin-operan såsom Margareta och Traviata har af generalintendenturen för flera år fästats vid operan, en sak hvartill man kan lyckönska såväl artisten som teatern." Under förlidet år vann fröken Farrar vackra framgångar såsom Julia i "Romeo och Julia" samt Zerlina i "Don Juan".

Vi helsa den unga sängerskan välkommen till den svenska hufvudstaden och skola med intresse följa hennes gästspel vid vår opera.

Musikpressen.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

för violin och piano:

Stenhammar Wilh. *Sonat*. Tillagnad Tor Aulin. Pris 6 kr.

Kuhlau Fredrik: I. *Introduction*, *Air et Rigaudon*, II. *Valse capriccioso*, III. *Andante arioso*. Tre nya stycken. Pris Kr. 1,50;

för en röst med piano:

Koch, Sigurd von: *Gräshoppan och andra visor att sjunga för stora och små barn*. Tillagnad Walborg Svärdsström. Pris 2 kronor:

Olsson Otto: *Visan om tre lustiga ridare* af Anna M. Roos för baryton (ess eller f-b); Pris 1 kr.

Wiklund Adolf: *Till Majdag förer jeg hjem min brud*. (d-g eller giss). Pris 75 öre; — *Min lille dräng* (ciss-fiss eller giss). Till lille Sture Rikard. Pris 50 öre.

Ofvannämnda *Sonat* af W. Stenhammar blef först offentligt spelad å en af Aulin-kvartettens soaréer, i mars 1891 och vann då stort bifall. Sonaten har nu utkommit i tryck, hvilket bör glädja alla duettspelare, som kunna få njuta af denna särdeles fängslande komposition, hvilken dessutom icke är svår att utföra för någorlunda rutinerade exekutörer. — Styckena af Kuhlau äro, såsom man finner af titeln, i enkel stil, äfven harmoniskt enkla och lätta. "Air" i första stycket är ett litet violinsolo. — Sänghäftet af S. von Koch innehåller: Gräshoppan, Flädermöss, Morgonvisa, Solvisa, Lilla följungen, Blåsväder, Solen skiner, Moster Lotta. Texten, till de flesta sångerna är af Anna M. Roos, i "Solvisa" af Aug. Strindberg, i "Moster Lotta" af Topelius. Ord och musik är i den glada barnsliga stil, som man känner från fru Tegnér's barnsånger ("Sjung med oss mamma"), med vackra melodier och enkelt ackompanjemang. Endast två af sångerna ligga högre än tvåstr. E. En likaledes humoristisk

sång är Olssons om de tre riddarne, som drogo ut att se sig om i världen men helst dock vilja "äta stekar båd' varma och kalla" etc. Sången är i kuplett-form med upprepad melodi. Ad. Wiklunds båda sånger äro vackra och intressanta äfven till ackompanjemang, om än modulationen här och där förefaller litet konstlad.

Litteratur.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit:

Zeitschrift der Internationalen Musikgesellschaft. Jahrg. V. Heft. 8. Maj 1904.

Detta häftes innehåll är följande: Friedrich Spiro (Rom): Tschairowskys Stellung im internationalen Musikleben. — W. Altmann (Friedenau): Josef Rebeck († 25 mars 1904) — E. Newman (Birmingham): An Impressionist Critic. — H. Leichtentritt (Berlin): Oskar Fried: Das trunk'ne Lied aus dem Zarathustra. — B. Scrinzi (Bombay): The Janko Keyboard and Simplifikation. — Musikberichte, Vorlesungen etc.

FÖLJETONG.

En första kärlek.

Ur Josef Haydns lif

af

Elise Polko.

Ett förfärligt askväder urladdade sig sent på eftermiddagen af en varm junidag öfver Wien och dess behagfulla omgifningar. Svarta molnmassor hängde tunga och hotande, blix på blix slog ned och åskan rullade med skakande våldsamhet. Slutligen efter långt raseri tycktes den osynlige jätens vrede mildras, hans röst blef mattare, och ur hans eldögon föllo ett vederqwickande regns tunga droppar. Småningom ljusnade himlen, tindrande små stjärnor vågade sig fram, och till sist kom fader måne segerrikt framskridande i sin ljusa mantel, liksom ville han förkunna människorna: "Varen lugna! Jag är här; allt är öfverståndet."

I ett smalt, högt hus, som låg helt undangömdt på en trång gata, voro dock fönstren och till och med fönsterluckorna ännu tätt tillslutna. Innanför i det lilla rummet brann ett ljus, och två kvinnliga gestalter sitta, ängsligt smygande sig intill hvarandra, i dess mörkaste vrå. De voro systrar, flickor af aderton och nitton år, enda barnen till en flitig, stilla borgare, hvilkens skylt med sina prun-

kande, färgrika emblemer betecknade honom höra till perukmakarnes lofliga skrå. Den längre af de båda flickorna reste sig nu, öppnade luckor och fönster, släckte ljuset och sade lugnande: "Kom, Doretta! visa icke längre någon barnslig fruktan! ovädret är, tack vare den heliga modren, lyckligt förbi. Kom blott till fönstret och dröj icke! det är nu så ljuft derutanför." Doretta kom, och månen belyste de ungas ansikten, fröjdade sig öfver dem och ville alldes icke gå derifrån. Doretta, den yngsta, framställde till åskådande ett litet af mörka, krusiga lockar omgifvet hufvud, ett fylligt, brunlätt, rundt ansikte, brinnande ögon och en liten körsbärsröd mun. Hennes något yppiga figur var af knappast medelmåttig längd, och hennes rörelser voro häftiga och fulla af undertryckt passion. Johanna, den äldsta systern, såg ut som majklockor och blåklint, så fin och hvit var ansiktets, halsens och händernas färg, så mörkblå hennes stora, klara ögon. Hon bar en liten snövit hufva, sådan som Wiens borgarflickor då för tiden brukade, ty man skref året 1759, och det på den tiden öfliga pudret hade blott helt lätt berört hennes gullgula, rika lockar.

Efter en paus hördes återigen den smärta Johannas milda röst: "Hvar kan väl Haydn hålla till? Han brukar eljest alltid vara hemma vid denna tid; måtte den heliga modren i rättan tid hafva fört honom till någon skyddande fristad, då ovädret var i annalkande." Doretta svarade ingenting, men hennes bröst hufvde sig oroligt och hennes mörka ögon tycktes vilja genombrida det aflägsnaste fjeran. Då inträdde den hedersamme borgaren och hårfrisören Keller, en liten flink man med skarpa drag och rastlösa, men vänliga grå ögon. I handen höll han en väldig lockperuk, hvilken han ifrigt inpuddrade och utropade dervid: "Nå, barnungar! är vår hyresgäst, den unge sällen, ännu icke här? I sin vindskammare finns han icke; har redan en gång klättrat dit upp; tänkte han var hos er; är dock besynnerligt, huru denne lättfotade springfelt, denne muntre musikanter vuxit fast vid mitt gamla hjerta! Jag är orolig för pojken, som en fader för sin son, om den slyngeln dröjer ute en stund längre än vanligt. Och på samma sätt är det med mina flickor. Himlen vete, hvad han gjort med oss allesammans. — Är det icke så? he!" slutade han leende. En förtjusande rodnad var Johannas svar; Doretta mumlade några obegripliga ord, kastade stolt hufvudet tillbaka och gick vredgad från fönstret.

"Hvem vet, hvar han nu igen blifvit af, den besynnerlige pojken!" fortfor fadren betänksamt, efter ett ögonblicks tystnad. Kanhända har den gamle, vederstyggelige italienske sångmästaren, hur heter han nu igen?

"Porpel" — "Porpora, pappa," rättade Johanna mildt — "nå, gerna för mig — Porpora återigen släpat honom med sig och låter honom nu afskrifva noter åt sig. Vid den helige Josef! är det icke otroligt, huru mycket Haydn gör för dessa musikanter och för sina egna elever! Som ett jagadt rådjur hoppar han hela dagen omkring från den ena till den andra, alltid färdig till hvarje tjänst; jag tror till och med att han gerna skulle borsta stöflarne åt mästare Gluck, af hvilken man nu gör så mycket väsen, om denne ville förespela honom ett stycke. "För sin älskade musik gör Josef Haydn allt!" sade han mig en gång. Men alla hans tjänster, all hans ifver, hans ackompanjemang vid Porpels sanglektioner, hans komponerande, intet, intet bringar honom ens så mycket som ett öre! Ingen människa betalar honom, emedan han icke begär något af någon! Jag har på hela den tiden han bott hos oss, och det är nu ganska länge, icke inhändigat en enda skilling för logis och vivre, men jag kan också, Gud ske lof! vänta. Har ni likväl kunnat märka, att den unge mannen bekymrat sig derom och försökt att förtjena något i klingande mynt? Har ni någonsin hos honom varseblifvet ett sorgset ansikte, eller blott en svärmodig min? Här träder han alltid in genom dörren med ett sådant anlete, att man skulle kunna tro, att vår allernädigaste kejsare just nyss skänkt honom hela sitt rike. Nå, Haydn, hvilken lycklig händelse har inträffat? då ler han så att man blir helt varm om hjertat och säger: "Porpora har berömt mig;" eller: "Gluck har klappat mig på kinden;" eller: "jag har funnit en vacker blomma;" eller: "himlen är i dag så härligt blå och solen skiner så klart!" Sitter han icke deruppe på sin vindskammare vid sitt maskstungna klavér, som om han satt på en kungatron, och glömmet för sina narraktiga sonater af kantor Bach, om hvilken han så ofta talar, både att äta och dricka? Och dervid dessa evigt glada ögon! Det förekommer mig i sanning ofta, då den unge mannen på så sätt träder in till mig och helsar sitt god morgon, som om han kastade en blombukett till mitt hjerta, och jag måste göra våld på mig sjelf, för att ej falla honom om halsen. Barn, jag säger eder, att den gode Guden har slösat mycken nåd på denne Josef Haydn. Han skall antingen här på jorden uträtta stora ting, eller snart dö; ett af de två går säkert i fullbordan!"

Knappt hade dessa profetiska ord gått öfver den ifrige talarens tunna läppar, då ett sakta klappande på dörren hördes, och Josef Haydn, på husfadrens hastiga "stig in!" syntes på tröskeln. Hans tunna kläder dröpo liksom hans vackra ljusbruna hår, och han darrade synbart af väta och

köld i alla lemmar; dock bar han sin smärta gestalt liksom triumferande högt upprätt, och på hans älskliga, barnsliga ansikte låg en sådan glans, en så feberaktig glädje, att Johanna ängsligt sprang honom till mötes och med darrande röst frågade: "Haydn, hur är det fatt med eder? Hvad har hänt?" — "O, något underbart, kärraste Johanna," svarade ynglingen inspirerad, "något ganska lyckligt! Hör blott, hör! Och ni också, fader Keller, måste höra på och äfven Doretta!" Och dervid drog han dem med mildt våld till midten af rummet och berättade fort och upprörd:

"Jag fördröjde mig hos en af mina elever, som har temligen svårt att få den kära musiken i fingrar, hufvud och hjerta, något för länge, ty jag hade i går lofvat mästern Porpora, att i dag klockan 7 på aftonen infinna mig hos honom för att hemta några nya arier, hvilka jag gerna ville studera, för att vid mästarens nästa sångtimma kunna riktigt bra ackompanjera desamma. Porporas boning ligger ganska långt aflägsset från min elevs hus; jag skyndade med snabba steg dit, men träffade ej mästaren hemma. Sedan jag en stund tålmodigt, men förgäfvos, afvaktat hans återkomst, aflägsnade jag mig, för att senare ännu en gång höra efter, och flanerade omkring utom staden. Här var det ganska varmt och kvalmigt; luften rörde sig ej, blommorna sänkte djupt sina små hufvuden, träden gäfvos knappast någon doft och ingen fågel syntes. Blickande upp mot himlen varseblef jag, huru Herrans välsignade hand redan närmade sig, och hörde på afstånd hur åskan sakta mullrade. Då påskyndade jag mina steg, tänkte på eder oro och nästan flög för att uppnå edert kära hem. Ilande genom en sidogata, hörde jag plötsligt tonerna af ett klaver. I kunnen väl begripa, att jag måste stanna, i synnerhet då jag kom att tänka på, hvem som bodde i det stora grå huset. Jag trängde mig tätt intill muren midt under det öppna fönstret, hvarigenom tonerna svallade. Hvad jag här börde, mina kära vänner, låter sig ej med ord beskrifvas, men jag förvarar det i djupet af mitt bröst. En stor, herrlig själ uppenbarade sig här under åska, storm och blix för den öfverlycklige lyssnaren, och trängde kämpande, sträfande, utan rast, segrande, genom alla naturens fasor, genom allt elementernas vilda uppror, emot den höga himlen. Det var den sublime mästern Gluck, som spelte. Då han slutat hade det blifvit stilla och klart rundt omkring: jag såg hur den höga gestalten böjde sig ut genom fönstret; jag kände igen det ädla, allvarliga ansiktet; de djupsinniga ögonen sväfvade frågande ut i den vida, vida rymden. Storartade skapelsetankar på blifvande sällsynta verk fyllde säkert i detta stilla ögonblick hans bröst. Jag

åter välsignade med tårar af tacksamhet och beundran den store mannen och smög mig långsamt till eder, med hjerta och själ uppfyllda af hänryckning! — Men nu måste jag väl gå att lägga mig en stund! Störtregnet har måhända för mycket afkyllt mig; jag fryser och dock bränna mina händer som af feber."

"Ja kära barn, skynda! ömsa genast kläder," sade den gamle Keller bekymrad, "och fort till sängs! Johanna skall ställa om ett glas glödgadt vin!" Flickan, upprörd af Haydns berättelse, förmådde ej svara ett enda ord; hon reste sig, nickade bifallande åt fadren och kastade på ynglingen en innerlig, af tårar fuktad blick; Doretta sade kallt: "god hvil, oförsigtige!" — Och den unge mannen lemnade rummet.

Följande dagen var stor sorg och bedröfvelse i den hederlige borgaren och hårfrisören Kellers hus. Josef Haydn låg sanslös och i hetsig feber. Den tillkallade vise doktorn, med peruken på sned och stora gröna glasögon, förklarade visserligen sjukdomen i början blott för en liten förkylning, men redan på tredje dagen skakade han betänkligt på hufvudet och menade att det nionde dygnet skulle medföra ett dåligt resultat. Hela krus, fulla af medicin af allehanda färger, alnslånga plåster och tjocka piller ingäfvos, pålades och bibragtes den stackars sjuke, men förgäfvos! Josef Haydn ville icke komma sig före igen eller vakna ur sin yrsel, utan låg der orörlig, med oupphörligt flammande kinder och kort andedrägt, samt fantiserade saligt leende om himmelska harmonier och englar, som sjöngo. Ofta måste han hört sällsynt sköna melodier, ty allt emellanåt utropade hans feberskälfvande läppar inspirerad: "o, huru underbart ljufva äro icke dessa ljud! o, hur saligt glad denna sång! och han utbrast vid sådana ord i tårar af hänryckning.

Den vackra Johanna satt hela timmar i heta tårar vid hans bädd och vred sina händer i dödlig ångest, Äfven Dorothea smög sig understundom in i den lilla vindskupan, men sade aldrig ett medlidsamt ord, kastade endast en förtörande blick på den sjuke, drog pannan i mörka veck, vände sig om och gick derpå hastigt åter ut. Pappa Keller vankade tröstlös omkring, pudrade alla sina peruker illa och glömde att betjena till och med sina hundar. "Kommer du ihåg min profetia?" sade han då och då med dof röst till sin äldsta dotter, "ser du, han måste dö!"

Så kom äntligen det fruktade nionde dygnet, och den sjukes utseende ändrade sig också verkligen genast. Rodnaden på kinder och läppar försvann och lemnade rum för dödens blekhet; andedräkten hämmades och stockade sig; dödens vingslag ryckte allt närmare och närmare. "Ännu

denna natt slutar den arme sitt unga lif, eller är jag ej värdig att kallas den höglärde Eskulaps lärjunge!" sade den vise doktorn med förnumstig min. Johanna hörde dessa ord och genomväfvades af förskräckelse. Upprörd och halft sanslös af förtviflan, darrande af smärta, ilade hon till sin aflägsna kammare och kastade sig der på knä för en liten Mariabild. Längre vred hon sig, utan att kunna finna ord, framför den nåderika modrens ansigte, men slutligen sade hon högt: "Heliga himladrottning, o, låt min älskling blifva frisk! Behöfves ett offer så tag mig! tag mitt unga lif! Heliga Maria, se jag lofvar dig att för evigt egna mig till din tjänst, att blifva en from klosterjungfru och att taga slöjan som din sons brud! Heliga jungfru, bönhör mig! tag emot mitt löfte! ack, förbarma dig öfver min jämmer, skänk hälsa åt den lidande, rädda, o rädda den döende!"

Och sedan hon så i sitt qvalda hjertas namnlösa smärta bedt, lyfte hon åter upp sina ögon, och då tycktes det henne, som om blommorna i den blänkande krukan framför Mariabilden, hvilka så nyss hade sänkt sina förvisnade hufvuden, åter frisknade till och logo emot henne. En ljufvig fröjd genomströmmade hennes barnsligt troende hjerta. "Maria emottager mitt heliga löfte!" jublade hon.

(Forts.)

Från scenen och konsertsalen.

Kgl. teatern. April 20. R. WAGNER: *Valkyrian* (Brünnhilde: fru Jungstedt; Wotan: hr Wallgren). 21, 24, 28. LANGE MÜLLER: *Vikingablod* (Prinsessan: frö. Davida Hesse; (deb.) Sjökonungen: hr Martin Oscar (deb.) fostermodern: fru Claussen). — 23. SAINT-SAËNS: *Simson och Delila*. — 25. V. FLO-TOW: *Martha*. — 27. ADAM: *Konung för en dag* (Nemea. Zelida: fru Hellström, frk. Lindegren; Zephoris: hr Malm). 29. GLUCK: *Orfeus*; MASCAGNI: *På Sicilien*. — 30. GOUNOD: *Faust* (Margareta: frk. Lyksbeth). — Maj 1. BIZET: *Carmen*. — 2. VERDI: *Den vilseförda*. — 4. R. WAGNER: *Tannhäuser* (Elisabeth: fru Hellström, Wolfram: hr Oscar (debut).

Vasa-teatern. April 20—25 MILLÖCKER: *Trollslottet*. — 27. — Maj 3. AUBER: *Den svarta dominon*, Opéra comique i 3 akter af E. Scribe (Angelina, Brigitta, Petronella, Ursula: frkn. Keyser, Hamberg, fruar Grönberg-Rowe, Ringvall; Don Massarena, Don Juliano Apuntador, Lord Elfort, Gil Perez: hrr Adami, Ullman, Ringvall, Svedelius).

Musikaliska akademien. April 26. MUSIKFÖRENINGENS 3:dje Abonnementskonsert. Biträdande: fru Dina Edling, hr Åke Wallgren; k. hofkapellet. Dirigent: prof. Franz Neruda. Program: 1. G. F. Händel: Konsert för stråkorkester (G moll); 2. Enrico Bossi: »Canticum canticorum» (»Salomos höga visa») biblisk kantat för soli, kör och orkester.

Vetenskaps-akademien. April 20. *Sonata* (1:a) af RICHARD ANDERSSON.

Glucks "Orfevs" uppfördes å kgl teatern d. 29 april för 100:de gången. Operan "Orpheus och Euridice" gafs här i Stockholm först å Bollhus-teatern, d. 25 nov. 1773 och uppfördes till 1780 summa 9 gånger, kom sedan upp på kgl. operan i maj 1786 och upplefde till 1816 summa 48 föreställningar. Den 7 mars 1894 — efter 78 års hvila — återupptogs "Orfevs" å kgl. teatern och har sedan hållit sig uppe på repertoaren. Vid denna repris utfördes Orfevs af fru Jungstedt (Linden), Eurydike af fru Sterky (Möller) och Eros af fröken Holmstrand. Fru Jungstedt har de allra flesta gångerna utfört titelrollen, och hennes talang gaf väl anledningen till den gamla operans återupptagande.

Det enda nya på k. teatern efter hr Bertrams gästspel har bestått i ett par debuter och dessa ganska lyckade, nämligen fröken Davida Hesses och hr Martin Oscárs i "Vikingablod" och den senares första återgifvande af Wolfram i "Tannhäuser". Fröken Hesse har sålunda efterträtt frök. Svärdröm såsom prinsessan i Lange-Müllers opera och hr Oscar hr Forsell som sjökonungen i densamma. Frk. H., hvars vackra debut som Zerlina i "Don Juan" vi nyss omnämnt, vann samma framgång i sin andra debutroll genom vacker och fyllig röst, behaglig vokal som dramatisk framställning. Hr Oscar visade sig i de båda sista debutrollerna vara i besittning af en stark och välljudande baryton med i allmänhet godt sångföredrag, redigt och uttrycksfullt, hvarjämte han med sin resliga figur i yttre hänseende lämpar sig väl för scenen. Något större jemnhet i tonbildningen och mera korrekt vokaluttal torde snart kunna vinnas, ty hr Oscar förefaller att vara en intelligent sångare, som antagligen blir en ackvisition för vår opera.

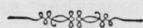
På Vasa-teatern har mellan opereterna inflickats Auber-Scribes kvicka opera comique "Den svarta dominon" med frök. Keyser i den kvinnliga hufvudrollen, hr Adami i den manliga. Operan gafs i det hela oklanderligt, om än icke med samma finess i framställningen som förr på kgl. operan. Vasateaterns akustik är också ej den bästa. Af de utförande må i första rummet ställas fröken Keyser, som särskildt i sista aktens stora aria utmärkte sig, och fru Grönberg-Rowe i Petronellas roll. Af herrarna voro hrr Ullman och Svedelius mest framstående. Herr Adamis röst och naturell lämpar sig bättre för det komiska facket än för älskareroller sådana som Massarenas. Fröken Hamberg och fru Ringvall fyllde väl sin plats i de mindre partier de hade att utföra.

Musikföreningen avslöt värdigt denna sin säsong med ett berömvärdt utförande af Bossis svåra och storslagna kantat "Canticum canticorum", hvori ock sångsolisterna fru Edling och hr

Wallgren samt hofkapellet gjorde en förtjenstfull insats, ej mindre än prof. Neruda med sin säkra ledning af det hela. Konserten inleddes med ett nummer för stråkorkester, en konsert af Händel, innehållande: Introduzione, Fugato, Musette, Molto vivace och Finale, rolig och underhållande musik, hvaraf särdeles den täcka Musetten och det lifliga, kvicka Vivacet slog mycket an. Bossis kantat är ett stortänkt, lärdt och talangfullt verk. Praktiga körer och intressant orkesterkolorit utmärka detsamma mera än intagande melodik. I enlighet med uppfattningen af "Höga visan" såsom allegorisk framställning af förhållandet mellan Kristus (brudgummen) och den kristna församlingen (bruden) har kompositionen fyndigt baserats på två hufvudmotiv, som genomgå det hela, det ena en melodi till en katolsk hymn ("Ecce panis"), det andra ett gammalhebreiskt med egendomligt verkande öfverstigande sekundintervall. De båda motiven (heter det i förläggarens textbok) äro så till vida af stor betydelse för verkets utveckling, att man möter dem i de mest olika ombildningar, allt efter den allegoriska framställningens karaktär. I ett orkestralt intermezzo sammanträffa de slutligen och kämpa emot hvarandra, till dess det kristliga temat afgår med segern i den högtidliga, med uppståndelsens Halleluja slutande körhymnen. Kantaten har tre afdelningar; i hvarje af dem samtal mellan brudgummen och bruden, omvexlande med körer. Genom hufvudmotivens upprepning och textens enformighet vidlåder en viss monotoni det hela. Någon verkligt religiös stämning eller erotik, uttryckt i inspirerad melodik finner man ej i verket.

Konsertens intressanta program och förträffliga utförande motiverade väl det lifliga bifall som efter dess slut egnades dirigent, solister, kör och orkester.

Programmet till Rich. Anderssons sonatafton visade sonatens utveckling från den gamle Johann Kuhnau (1667—1722) genom Dom. Scarlatti (1683—1757), bröderna Philipp Emanuel Bach (1714—1788) och Joh. Christian B. (1735—1782), W. A. Mozart (1756—1791) till L. van Beethoven (1770—1827), hvars sonat op. 2 nr 1, F moll, avslutade soarén. De 6 sonaterna utfördes af tre elever, Kuhnau och Ph. E. Bachs af fröken Astrid Berwald (sondotter till Franz Berwald), Scarlattis, J. Chr. Bachs och Mozarts af hr John Cederlund, Beethovens af frök. N. Ärnström. Särskildt intresse väckte de väl spelade äldre sonaterna, i synnerhet visade frök. Berwald lofvande talang som pianist.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Den tyska sångerskan fröken Geraldine Farrars gästspel, börjande med d. 9 d:s, lär komma att omfatta de kvinnliga hufvudrollerna i "Faust", "Romeo och Julia", "Den vilseförda" och "Bohème".

Musikaliska akademien höll d. 28 april under ordförandeskap af vice preses, justitierådet Karl Siltverstoppe, ordinarie månadssammanträde, hvarvid behandlades k. remisser, skrivelser samt löpande ärenden. Vid företaget val af ledamöter och associéer invaldes till ledamöter läraren vid k. musikkonservatorium pianisten Lennart Lundberg, tonsättaren Bror Beckman, Musikaliska akademiens bibliotekarie, fil. dr. M. Boheman, och med lic. Ernst Fogman. Till utländska ledamöter valdes tonsättaren P. E. Lange-Müller, Köpenhamn, tonsättaren dr. Richard Strauss, Berlin, direktören vid Helsingfors' musikinstitut Martin Vegelius samt medlemmarna af firman Steinway & Son i New-york hrr C. Steinway, C. Tretbar och H. Ziegler. Till associéer valdes sånglärarinnan vid högre lärarinneseminarium fröken Anna Bergström och musikdirektören vid Skånska husarregementet Olof Lidner.

Läraren i orgelspelning vid konservatoriet S. A. Lagergren har af K. mt. tilldelats professors namn, heder och värdighet.

Understöd för musikaliska studier. Fröken Karin Bodman har erhållit ett understöd af 500 kr för att komma i tillfälle att ytterligare under ett år vid konservatoriet i Genève fortsätta sina studier i violinspelning. Fröken Bodman är elev af konsertmästaren Fridolf Book och Henri Martean, hvilken, som bekant, avslutade sitt senaste konserterande här med en till förmån för denna sin elev gifven matiné i Musikaliska akademien.

Grefvinnan Casa de Miranda återkom d. 28 april till Stockholm.

Kompositören Emil Sjögren, som alls sedan oktober förlidet år åtnjutit tjänstledighet från sin befattning som organist i Johannis kyrka och under tiden vistats hufvudsakligen i Paris samt nu senast en kort tid i England, har återkommit till Stockholm och återinträde i tjänstgöring den 1 maj.

Mazérska kvartettsällskapet hade i slutet af april sitt sedvanliga årssammanträde, därvid bland annat förekom val af ledamöter i direktionen för nästa spelår. Samtliga de nuvarande återvaldes, och utgöres direktionen alltså fortfarande af hofrättsrådet Munthe, prof. Book, protokollsekreterare Bergendahl, grosshandlare Holmberg och in-

genjör Wimmerström. Sällskapet avslutade med sista fredags-sammankomsten denna sin säsong, då det hade nöjet att gästas af Aulinska kvartetten och konsertmästaren Lars Zetterquist. Kamarmusik af Cherubini, Brahms, Grieg och Haydn utfördes under aftonen, hvilken avslutades med ett af musik illustrerad angenämt samkväm med supé.

Tre sonataftnar gifver hr Richard Andersson med sina elever och biträde af hr W. Stenhammar uti Vetenskapsakademiens hörsal enligt följande program: Kubnau, Dom. Scarlatti, Ph. Em. Bach, Johann Cristian Bach, Mozart, Beethoven, Op. 2 F-moll och Op. 110 Ass-dur, Schubert, Op. 42, A-moll, Brahms, F-moll, Weber, D-moll, Schumann, G-moll, Chopin, B-moll, Liszt, H-moll.

Den första af dessa aftnar har redan egt rum och omnämnes i detta nummer. Nästa blir 10 maj.

Stipendier åt inhemska tonsättare. Af det under Musikaliska akademiens stat uppförda reservationsanslaget å 6,000 kr. ha musikidkare A. Wiklund för ytterliggare ett år, räknadt från 1 juli 1904, erhållit ett stipendium å 1,000 kr., samt tonsättarne W. Stenhammar, A. Hallén och Emil Sjögren belöningar å 1,000 kr. hvar.

Elevuppväning med unga pianister i fröken Sigrid Carlheim-Gyllenskölde välkända Musikinstitut egde rum i Vetenskapsakademiens hörsal d. 25 april och lemnade ett nytt bevis på den grundliga undervisning, som meddelas i denna, snart 15-åriga musikskola. 8 elever framträdde vid denna uppväning, som inleddes med "Prælium med Sarabande" för 2 pianon af Nic. von Wilm. Bland större solonummer må framhållas Beethovens sonat op 31 n:o 3 (Ess dur) och Ballade op. 38 af Chopin. Ännu en sådan uppväning återstår under denna månad.

En svensk opera. "Arnliot Gelline" är namnet på ett nytt verk för operascenen, som Wilhelm Peterson-Berger för närvarande har under arbete och som beräknas vara färdigt att inlämnas till Operan före innevarande års utgång. Arnliot Gelline var, som bekant, en jemtländsk man, som tog tjänst hos Olof den helige i Norge, lät döpa sig och stupade i slaget vid Sticklestad 1030. Af Björns. Björnson har man en episk dikt med samma namn.

Lundasångarnes Amerikafärd. Programmet för turnéen, sådant det af impressarion hr Thalberg meddelats, är följande:

I juni: den 16: uppvaktning för presidenten Roosevelt; den 17: konsert i New Haven, såsom hedersgäster af Yale university; den 18: konsert i New York i Carnegie Hall; den 20:

Chicago: den 21; Rockford; den 22: Rock Island och Moline; den 24: St Louis (svenskarnes dag); den 27: Kansas City (eller möjligen Des Moines); den 20: Minneapolis. — I juli: den 1: Duluth; den 2: St. Paul; den 5: Chicago; den 6: Cleveland; den 7: Pittsburg; den 8: Jamestown; den 9: Buffalo; den 11: Worcester; den 12: Boston; den 13: New Britain eller Providence; den 15: Filadelfia; den 16: afskedskonsert i New York.

Arrangemang äro ej ännu definitivt gjorda på alla de ofvannämnda platserna, hvarför ändringar i routen kunna inträffa.

Svenska musikerföreningen hade den 24 april ordinarie årssammanträde. Efter uppläsandet af revisionsberättelsen beviljades styrelsen full ansvarsfrihet för det gångna årets förvaltning. Af berättelsen framgick, att inkomsterna under året utgjort kr. 4,841: 17, hvaraf 50 kr. i gåfva af en föreningsmedlem, och utgifter kr. 3,340: 39, däraf till pensioner utbetalts 1,325 kr., i sjukhjälp 1,340 kr. och i begravningshjälp 300 kr. Inkomsterna hade sålunda öfverstigit utgifterna med kr. 1,500: 78, hvadan kapitalbehållningen vid årets slut utgjorde kr. 29,052: 25. Medlemsantalet var 210. Sedan de i tur afgående styrelseledamöterna omvalts, består styrelsen af konsertmästaren Tor Aulin, ordf., musikdir. C. A. Bergström, v. ordf., kamarmusici W. Carlström, E. H. Ellberg, E. Hessler och musikdir. E. Willners. Derjemte valdes revisorer, suppleanter, kassör och sekreterare.

Rolljubileum. I slutet af april var det jämt 100:e gången som Sigrid Arnoldson på Opéra Comique i Paris utförde Mignons roll, hvilken Ambroise Thomas sjelf instuderat med sångerskan.

Upsala. Den 30 april uppfördes här af Filharmoniska sällskapet under dir. mus. Ivar Hedenblads ledning Händels "Simson". Som solister medverkade i oratoriet fru Dina Edling samt hrr Malm och Sjöberg, från Stockholm.

Göteborg. Den 25 och 26 gaf Filharmoniska sällskapet här sina vårkonsorter å Lorensbergs cirkus med uppförande af musiken i Glucks tragiska opera "Alceste", för soli, kör och orkester, under prof. Fr. Rungs ledning. Som solister medverkade: hr Max Strandberg (Admet), frök. Ellen Beck (Alceste), hrr Gustaf Sjöberg (öfversteprästen och Herkules), V. Forshell (en härold, en ande) och fru Axeline Mraz (en kvinna af folket). Den 16 april gafs konsert af Göta Artill. Regementes musikkår med biträde af fru Ax. Mraz. En konsert gafs 3 maj af barytonisten Ragnar Grevillius under medverkan af fru Mraz, frök. Sara

Wennerberg och hr Ruben Liljefors. I Trädgårdsföreningens konsertsal har Skånska husarregementets musik under dir. Olof Lidner fortsatt spela. Som solister ha medverkat operasångaren Aug. Svensson och danska sångerskan frök. Emmy Mugensen.

Från våra grannland.

Kristiania. April 16—30. Nationalteatern började d. 25 april uppföra Mozarts "Don Juan" med herr John Forsell, som i titelrollen skördade rikaste bifall. Rollbesättningen var för öfrigt följande: Donna Elvira: fru Scarseth, donna Anna: fru Clara Hultgren, Zerlina: fru Scott-Hansen, Octavio: hr Hagman, Leporello: hr Berntsen, Mazetto: hr Voss. Den 24 gafs å denna teater en symfonikonsert, å hvilken utfördes "Ein deutsches Requiem" af Brahms. Medverkande voro frk. Weisse, hr Jens Berntsen, Gröndahls kör och teaterns orkester. På Fahlströms teater har "Niniche" varit enda musikpjesen. D. 31 gaf fru Ida Christensen Geelmuyden, pianist, och violinisten Julius Tornberg (båda fr. Köpenhamn) en andra konsert. Till sammans utförde de Saint-Saëns' sonat D moll samt Joachim-Liszts "Rhapsodie hongroise N:o 12." Fru Chr.-G. spelade solo-saker af Chopin och hr T. soli af Bach och Sarasate. Samma dag gaf Studenternas blandade kör en konsert i Studentsamfundets stora sal med biträde af pianisten fru Marie Christie och sångerskan frk. Dagny Sandvik. Konserten började med 3 Altdeutsche Lieder och slutade med Mendelssohns "Lauda Sion", båda för blandad kör; sistnämnda nummer med piano. D. 26 gafs för Nordraaksfonden konsert af flera förenade körsällskap. D. 27 hade Holters körförening sin 3:e säsongskonsert med biträde af fru C. Schöning, frök. Am. Müller och hr Severin Svendsen. Fru Cally Monrad konserterade här med biträde af hr W. Stenhammar d. 30 april. Programmet upptog sånger af Kjerulf, Schumann, Stenhammar och Grieg.

Helsingfors. April 16—30. På teatern ha pjäser med musik endast gifvits å Finska och Alexandersteatern, å den förra "En midsommarnattsdröm" med Mendelssohns musik. Den 24 april hade på Alexandersteatern ryska societeten tillhörande amatörer af scenisk konst föranstaltat en föreställning på finska språket till förmån för ryska "Röda korset". En del af inkomsten skulle användas för tillökning af krigsflottan. Programmet upptog: 1. "På Saimens strand", sångspel i en akt med folkvisor och folkdanser, 2. Tablåer. 3. Apotheos. Den 16 gaf Akademiska sångföreningen konsert i universitetssalen. Reissigers "Till Sverige" inledde och hans "Olav Tryggvason" avslutade konserten, som mest

hade finska komponister på programmet. Dagen därpå gaf Filh. sällskapet i Nya Lutherska kyrkan Händels "Samson". Biträdande voro frkn Irma Aekté och Alex. Ahnger, hr Ojanperä m. fl., symfonikören och filharmoniska orkestern. Dirigent Rob. Kajanus. Till förmån för orkesterns pensionskassa gaf Filharmoniska sällskapet d. 25 en konsert med följande program: 1. Tschaiowsky: Sinfonie pathétique; 2. Sibelius: a) Andante för stråkorkester, b) "Valse triste" för liten orkester; 3. Mendelssohn: Violinkonsert; 4. Rich Strauss: "Till Eulenspiegels lustige Streiche". Violinkonserten utfördes af ett elfvaårigt "underbarn", Michael Ellmén, elev af prof. Leop. Auer i Petersburg. Den unge violinisten har äfven vid andra tillfällen här väckt stort uppseende. En konsert gafs d. 20 af sängerskan Edith Björkman. Korkonserten ha gifvits under denna tid af Yliopilaskunnan Laulajat, Studenternas blandade kör och sångsällskapet M. M., som biträdades af Filharm. orkestern. Dess program upptog bl. a. prisbelönta (1900—1904) körer af Melartin, Törnudd, Järnefelt och Hannikainen. N:o 9 utgjorde Finska folkvisor för solo, kör och ork., arrangerade af C. A. Gripenberg, N:o 10 "Vårträdet" (ur en dikt af Victor Rydberg) för manskör och stor orkester af E. Melartin (Prisbelönt 1904). Helsingfors' Musikinstitut hade d. 18 sin 12:e musikafton, hvarvid utfördes: Beethoven: stråkkvartett op. 18 n:o 2; Italiensk violinsonat från XVII årh.; Sinding: op. 94.

Köpenhamn. April 16—30. Kgl. teaterns pjäser med musik ha denna tid utgjorts af: "Don Juan", "Kain", "Der var en gang..." och "Lohengrin" samt baletterna "Et Folksagn" och "Napoli". Casinoteatern har fortfarande uppfört "Sköna Helena" med fru Norrie som gäst och sedan "Lykkebarnet". D. 16 gaf fru Cally Monrad här sin sista konsert för denna gång. Ett par dagar senare gafs en konsert af Studentsångföreningen. Ceciliaföreningens madrigalkör, som i vår med stor framgång konserterat i Berlin under prof. Fr. Rungs ledning, gaf d. 29 konsert i Köpenhamn med samma program som i Berlin, upptagande danska folkvisor och kompositioner af Brahms, Hassler, Th. Laub, Fabricius, J. P. E. Hartmann, Henrik Rung, samt gammalitalienarne Gastoldi, Leoni och Pizzoni.

Från andra land.

Paris. Vi Lamoureux-konserten den 28 febr. uppfördes för första gången Vincent d'Indy's 2:a Symfoni (B dur op. 57). Detta verk berömmes i hög grad såsom gjutet i klassisk form och med musik i Beethovens anda. Det utkommer på Durande et Fils' förlag i Paris.

Hamburg. Hugo Wolfs opera "Corregidoren" har nu äfven uppförts här. Operan innehåller vackra melodier men är af ringa dramatiskt intresse, och instrumentationen såges vara för litet färgrik.

Dresden. Puccinis "Boheme" — först gifven i Tyskland 1897 — uppfördes å kgl. operan härstädes första gången i början af mars med stor framgång.

Monaco. Två nyheter ha gått öfver scenen här i februari: "Pyrame et Thisbe", musikdrama i 2 akter; text och musik af Edouard Tremusac —, samt "Hélène", Poémelyrique i 1 akt och fyra bilder; text och musik af Cam. Saint-Saëns, båda alltså med handling från grekiska antiken. Tremusacs opera är komponerad i enkel melodios stil. Saint-Saëns' musik säges ock vara melodisk och mest baserad på enkelt harmoniskt grundlag men här och der råka in på modernt område efter mönstret af en d'Indy eller Debussac. Utförd af sådana storheter som Melba, Heglon, Blot och Alvarez blef premiären lysande. Detta verk tros bli en acquisition för hvarje operascen. Tilloppet till dessa "creations" var så stort, att 80 å 100 francs betalades för en parkettbiljett. Detta Saint-Saëns' nya verk är nyss utkommet hos Durande et Fils i Paris.

Dödsfall.

Dvorák (Dvorschák) *Anton*, berömd böhmisk komponist, f. 8 sept. 1841, afled den 1 maj i Prag. (Nekrolog med porträtt skall meddelas i nästa nummer.

Ekhell, Gottlieb, violinist, f. 12 dec. 1852 i Hernösand, son af landssekreteraren Ekhell och hans maka, f. Westman, † 23 mars i New-York. E. var god violinist och blef efter slutade studier vid Musikaliska akademien anställd vid hofkapellet, som han lemnade 1886, då han flyttade öfver till Amerika och der sedan verkade först som orkesterspelare, sedan som privatlärare.

Rebicek, Josef, kapellmästare vid Philharmoniska orkestern i Berlin, utmärkt violinist, f. 7 febr. 1844 i Prag, afled 24 mars i Berlin. Efter sex års studier vid konservatoriet i Prag blef han 1861 medlem af hofkapellet i Weimar, 1863 konsertmästare vid böhmiska nationalteatern i Prag, 1868 första konsertm. vid kgl. teatern i Wiesbaden, 1882 operadirektör i Warschau, 1891 kapellmästare vid nationalteatern i Pest, 1893 i Wiesbaden, 1897 dirigent för Philh. orkestern i Berlin och 1898 k. hofkapellmästare derstädes.

Steingraber, Theodor, musikförläggare i Leipzig, f. 25 jan. 1830, † 6 april. St. är bekant för den af honom grundade Edition Steingraber och var själf utgifvare och bearbetare af ett antal af sitt förlags mest gångbara verk. Så härstammar från honom den under psevdonymen G. Damm utgifna pianoskolan.

Hvarjehanda.

Farligt lynne. Komponisten Lully var förfärligt häftig och detta blef medelbarligen en orsak till hans död. Då hans violinister i orkestern en gång gjorde honom stor förargelse, köpte sig Ludvig XIV:s favorit en sex fot lång käpp för att bättre kunna mana på och i nödfall röra vid dem med käppen. En gång, under en särdeles vild repetition, stötte han käppen så häftigt i golvet att den gick af och den skarpa spetsen trängde in i hans fot. Såret efter den förorsakade sedan blodförgiftning, hvaraf han dog.

En musikalisk olycksfogel. Till en musikalisk och genom sin välgörenhet bekant grosshandlare kom en dag en afsigkommen musikanter med bön om understöd och förklaring att han var föremål för svåra missöden och olyckor. Mecenaten, genom åtskilliga be- drägerier af sådana petitionärer lurad och derför misstrogen, frågade då hvad instrument musikanten spelade. Efter något dröjsmål svarade han: att han blåser — basun. "Det gör jag också", svarade grossören helt förnöjd, "då kan ni genast få blåsa någonting för mig". — "Ja — der ser ni ju hvilken olycksfogel jag är! Skall ni just ha en basun i huset!"

Offenbach satt en gång i sin loge och åhörde en repetition på sin senaste operett. Han var insvept i pels och sade till den närvarande Halévy: "Jag mår ganska illa! Jag skakar af feber, har ej kunnat sova i natt, har inte smakat en bit mat och är hes som en varg — det är bäst att jag öfverger repetitionen och lägger mig till sängs. — Hvad tusan göra de där karlarne i orkestern? Det där kan jag inte uthärda!" — Som han sagt detta sprang han ned och ställde sig på dirigentpallen, kastade af pelsen och dirigerade med sin silfverprydda käpp, sönderbröt den i sin ifver, skrek och gestikulerade så länge till dess allt gick som han ville. Han hade i ifvern glömt sitt illamående, och var till slut nervöst omstämd och förnöjd. När han gick plockade han samman bitarna af käppen och sade helt stolt: »Jag har förstört min vackraste käpp, men min musik är räddad!"

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 24:de årgången. — För hvarje musikaliskt hem, utgifves 1904 efter samma plan som förut, innehållande *populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.* Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å *Expeditionen, Vallingatan 11, 2 tr., i bok- och musikhandeln*, å posten och tidningskontor. *I landsorten* prenumereras bäst å *posten*.

Obs.! Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgivandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musikkivet är högst och rikast utveckladt. Svensk Musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musikkivet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Norges, Finlands och Danmarks hufvudstäder, utförliga biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m. Musikbilagan innehåller verkligt god musik.

J. G. MALMSJÖ, PIANOFABRIK
Kongl. Hofleverantör
GÖTEBORG
Etablerad 1843

Begagnade instrument tagas i utbyte. Bekväma afbetalningsvillkor.

Den enda svenska Pianofabrik, som vid mångfaldiga täflingar alltid erhållit högsta priset.

Talrika intyg från framstående musici och konstnärer.

GULD MEDALJ »för utmärkta flyglar och pianinos»
Göteborg 1891 Malmö 1896 Stockholm 1897

ensam bland svenska pianofabriker. Inalles 21 första pris

A.-B. Skandinaviska Orgel & Pianofabriken
(f. d. Skandinaviska Orgelfabriken)
Grundad 1865

rekommenderar sin tillverkning af **Orglar** för kyrkor, skolor och hemmen samt **Pianinon.**

Obs.! Uteslutande svensk tillverkning och följaktligen af utmärktaste och solidaste beskaffenhet.

Priskurant på begäran. Alla förfrågningar besvaras omgående.

Utställning & kontor Mästersamuelsgatan 32 Stockholm.

OBS. Äldre årgångar
af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 10—11 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Vallingatan 11, 2 tr.

Frans J. Huss.

OBS. OBS.!

Svensk Musiktidnings MUSIKBILAGA

— 1904 —

som medföljde årgångens n:o 4, innehåller vackra *Pianostycken* af **Gustaf Hägg, Theodor Kirchner, Ignotus** samt *en sång* af **A. M. Myrberg.**

Obs.! Bilagan tilldelas endast *Hellsprenumeranter*.

Eleganta Permar

till *Svensk Musiktidning* finnas till salu uti flera färger. Pris kr. 1,50, hos **A. F. Högbergs bokbinderi, Davidbagaresgata N:o 22—24.**

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från **J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.**

Utländska Pianinos: från **G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.**

Flyglar: från **J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl.** — **Orglar:** från **Mason & Hamlins** verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmskillnadsgatan 13, Stockholm.

Albumblad.

5 melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — *Prisbelönt musikbilaga* — finnes till salu å 1 kr. å *Svensk Musiktidnings expedition, Vallingatan 11.*

Förenade

Organist-, Kantors- och Klockare-befattningarna i Laholms

pastorat kungöras härmed till ansökan lediga inom 60 dagar från den 20 april d. å. Årlig lön i ett för allt 1,200 kronor. Platsen får tillträdas så snart valet vunnit laga kraft. Ansökningar insändas till

Kyrkorådet.

(G. 5900)

Adr.: Laholm.

Å *Svensk Musiktidnings Expedition, Vallingatan 11, 2 tr. samt i bok- och musikhandeln* finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af **Frans J. Huss.** Pris 1 kr.

INNEHÅLL:

Enrico Bossi (med porträtt). — **Geraldine Farrar** (med porträtt) — Musikpressen. — Litteratur. — Följetong: En första kärlek, Ur **Josef Haydns** lif af **Elise Polko.** — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Dödsfall. — Hvarjehanda. — Annonser.